

Jeg synes, at ogsaa det er et Spørgsmaal, der er af ringe Betydning. Denne Lov vedrører ellers ikke Friskolen, og derfor synes jeg egentlig, det er urimeligt at sætte et Tilskud til Friskolen ind paa dette Lovforslag. Hvis man tænker paa at ville støtte Friskolen, var der andre Veje, man kunde gaa. Man kunde f. Eks. meget godt ved en aarlig Bevilling paa Finansloven yde Friskolen den Støtte, man mente, den fortjente. Jeg synes, at i ethvert Fald bør Spørgsmaalet om at støtte Friskolen ikke komme frem her som et Stridspunkt, der mulig kunde bringe hele Skoleloven til at strande. Jeg synes, at i Øjeblikket ere Udsigterne lysere for Skolelovens Gennemførelse end nogen Sinde tidligere, og det kan ikke andet end indrømmes, at Landstinget paa mange og væsentlige Punkter har vist en stor Resignation ved Behandlingen af dette Lovforslag. Jeg haaber, at den samme Resignation maa blive vist fra Folketingets Side, saa at det endelig i denne Samling kunde lykkes at bringe dette Stridspunkt om Skolelovens Gennemførelse ud af Verden.

R. Claussen: Jeg kan ikke ønske, at man her fra denne Side vil vise den Resignation at gaa ind paa Landstingets Affattelse af Skoleloven. Det er kun med Selvovervindelse, at jeg atter i Aar opponerer mod denne Lov, men jeg vil sige, jeg kan ikke andet. Jeg kan godt forstaa, at det ikke nytter. Jeg hørte jo, at alle de tidligere Talere, det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen) og det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (H. Holm) saa lyst paa Forholdene og mente, at der maaske i Aar var Udsigt til at faa Loven gennemført. Jeg tror det ogsaa. Naar det ikke skete i Fjor, var det kun, fordi man ikke fandt hverandre. Man havde ikke fuld Tillid til hverandre, og man ligesom legede Skjul med hverandre, ellers havde vi rigtig godt kunnet faa Loven i Fjor ogsaa. Dersom Ministeren havde sagt til Landstinget: kom! saa var det nok kommet. Nu har han sagt det i Aar, og saa kom det.

Naar jeg nu skal sige nogle Ord om selve Lovforslaget, maa jeg først erindre om, at mine tidligere Udtalelser udelukkende fremkom paa Grund af økonomiske Betæneligheder. Jeg nævnede ganske vist ogsaa et enkelt organisatorisk Spørgsmaal, men det var dog mest økonomiske Betæneligheder, jeg havde mod Lovforslaget. Men naar vi nu skulle til at behandle dette

Lovforslag, idet der er Udsigt til, at det vil gaa igennem, kan jeg ikke tilbageholde de Betæneligheder, jeg har mod Lovforslaget ogsaa paa andre Omraader. Jeg vil begynde med § 1 og bede ældre ærede Medlemmer undskylde, at jeg maaske kommer til at gentage, hvad jeg har sagt i Fjor og i Forfjor, men her er jo ogsaa kommet ny Medlemmer til Stede i Salen siden, og dem vil det vistnok kunne interessere at høre, hvorledes de enkelte Betragtninger kunne stille sig. Jeg har da dette at bemærke mod § 1 om Undervisningspligten, at der staar i det allersidste Stykke: „Lov af 2den Maj 1855 §§ 3 og 4 ophæves.“ Hvad betyder det? Det betyder blot, at det flittige, dygtige og begavede Barn skal have et Aars længere Undervisning, end det nu behøver, og det betyder blot, at det mindre begavede Barn kan slippe med et Aars mindre Undervisning, end det tidligere skulde have for at opnaa det Lavmaal af Kundskaber, som Skoleloven fastsætter. Med andre Ord, det er Udskrivningsalderen med 13 Aar, der er Spørgsmaal om, idet man nu har Lov til at udskrive Barnet, naar det besidder det Lavmaal af Kundskaber, som det bør anses for Skolens Opgave at give det. Dette vil man nu forhindre ved denne Bestemmelse, at §§ 3 og 4 skulle udgaa. Men jeg synes, det er meget uretfærdigt. Paa mine Valgmøder i Foraaret var det Spørgsmaal bestandig fremme om Skoleloven, og hvad dertil hørte. En Skolelærer, som var Modstander af mig, oplyste, at i hans Sogn var denne Ret til at faa Børnene ud af Skolen med 13 Aars Alderen ikke brugt i de sidste 11 Aar. Jeg saa ogsaa forleden i Lolland-Falsters Stiftstidende at en Skolelærer, vistnok fra Viksnæs paa Lolland, skrev, at i de sidste 5 Aar var der i hans Sogn ikke udskrevet noget Barn i den Alder fra Skolen. Dette beviser jo, at denne Ret, som vi have i den allerede bestaaende Lovgivning til at udskrive Børnene, naar de havde naaet det Maal af Kundskaber, som skal opnaas ved Undervisningen i Skolen, ikke er misbrugt, og jeg har hørt det samme flere Steder fra, at man ikke har misbrugt denne Bestemmelse paa nogen som helst Maade. Hvorfor da ophæve den, naar den ikke misbruges, medens den dog enkelte Gange kan gøre stor Nytte? Jeg synes ikke, det er rigtigt. Jeg synes netop, man bør beholde en saadan Bestemmelse. Naar en fattig Mand sidder med stor Familie, kan det maaske skaffe ham i Fattighuset, at han skal lade et Barn gaa et Aar længere